

Den kristelige Missions Indgang i Japan.

Foredrag holdt paa Dana College den 4. Marts af J. M. Anderjen.

Der er fire omtrent lige store Religioner i Japan, nemlig Shintoismen, Konfucianismen, Buddhismen og Tenryonismen. Af disse er Shintoismen og Tenryonismen hjemmehørende i Japan, hvorimod Konfucianismen og Buddhismen er indført fra Asiens Fastland.

Shintoismen er den egentlige nationale Religion. Ordet Shinto betyder „Gudernes eller Aanderne Vej“, og Shintoismen er en Dyrkelse af en Raage Naturguder og Aander, især de afdøde. Dette System af Gudsdyrkelse fortjener næppe Navn af en Religion, da det ikke har nogen moralsk Lovbog, ingen Dogmer og ingen hellige Bøger. Flere nye Forskere mener, at det oprindeligt har været en Naturreligion, hvor Solen eller Himmelen har været den øverste Gud; men saa har Forskredbyrdelsen efterhaanden faaet Overhaand, maasse under Paavirkning fra Kina. Kejseren betragtes hjar med stor Værdighed. Han er ikke blot Højheret og Folkets Repræsentant over for Guderne, men tillige Gudernes Repræsentant over for Folket. Han siges at nedstamme fra Solgudinden Tenno, der skal have grundlagt det japanske Rige i Aaret 660 f. Kr. Ofrene til Kejserens Forfædre spiller derfor en stor Rolle i den shintoistiske Gudsdyrkelse. Kejseren har ogsaa Ret til at ophejse Mand til Guder. Shintoismen har haft stor historisk Betydning ved at gøre Lydighed mod Kejseren til en religiøs Dyd; ja den gik endog saa vidt, at den lærte, at Menneskets eneste Pligt var: Lydighed mod Kejseren og saa at sige sine egne Hyster. Shintoismen led et stort Tab ved Buddhismens og Konfucianismens Komme og var næsten oplyst af dem fra omtrent Aar 550 til omtrent 1700. Siden Begyndelsen af det attende Aarhundrede har, færelandsfindede Mand prøvet paa at faa Shintoismen gjort til Statsreligion, og den er ogsaa bleven anerkendt som saadan, og Nertallet af den dannede Klasse er Shintoister.

Konfucianismen fortjener endnu mindre end Shintoismen Navn af en Religion. Den bestaar af det væsentligste af et Sæt moralske Love. Konfucianismen stammer fra Kina, hvor Konfucius eller stogste, som han egentlig hed, var født 551 f. Kr. Grundlaget for Konfucianismen bestaar i Kæren om Forholdet mellem — Regent og Underfaar, mellem Fader og Søn, mellem Mand og Kvinde, mellem ældre og yngre Broder og mellem Ven og Ven. Disse Forhold er navnlig i den Tid, som de maa følges. Saaledes gaar Lydighed mod Overheden foran alt andet, og i Stedet for, som den kristne Kirke lærer, at Manden skal forlade Fader og Moder og blive fast hos sin Kvinde, lærer Konfucianismen ubetinget Lydighed mod Forældrene, selv efter Ektekæb, for Mandens Vedkommende, hvorimod Kvinden bliver løst fra Forholdet til sine Forældre og kommer til at staa under Mandens, Dette har haft til Folge, at de japanske Børn er lydige, ja, nogle menes endog; de er mere lydige end de amerikanske. Endskønt Konfucianismen har haft stor Indflydelse i Japan, er dens Magt nu i stærk Afgang. De gamle Klassikere studeres kun lidt, og deres store Tempel er bleven omdannet til et Museum.

Buddhismen er den tredje af de mest indflydelsesrige Religioner i Japan. Den dateres tilbage til 600 f. Kr., og dens Tilhængere regnes til 121 Millioner. Buddha betragtede hele Tilværelsen som en Lidelse, og denne Lidelse var ikke til Ende med Døden; thi ifølge Sjælevandringstheorien blev man født paany i en lavere eller højere Tilværelse, efter som ens Gerninger havde været onde eller gode. Da den eneste Maade at komme ud over dette uendelige Kredsløb paa, hvor den ene Lidelsesfulde Tilstand afløser den anden, er, da Buddha ikke tror paa nogen Frelser, der kan hjælpe, at Mennesket maa prøve at hjælpe sig selv. Den egentlige Aarsag til Lidelsen er den Attraa, der be-

gær, der beherjer alle Mennesker. Svad det derfor gælder om, er at udelukke Begæret, at overvinde Attraaen. Naar dette Maal er naaet gennem en lang Raekke af Tilværelser, opnaar Mennesket Befrielsen, den fuldkomne Hvile i Nirvana, der bestaar i Tilintetgørelsen. Da Buddhismen kom til Japan, blev den blandet med Shintoismen, og til sidst smeltede de to Religioner sammen helt sammen, de benyttede de samme Templer, og Præsterne stiftedes til at forrette Gudsdyrkelsen. Denne Forening varede til 1868, da Shintoismen blev anerkendt som Statsreligion, og hvert Tempel skulde erklære sig for at høre til den ene eller den anden af de to Religioner. Men ogsaa siden denne Omvæltning har Folk holdt sig til begge Religioner, og i næsten alle Hjem er da baade et Buddha og et Shinto Alter, og man beder baade til de shintoistiske Guder og de buddhistiske. Den populære Buddhismen fremtræder som en blump Vilddyrkelse. Den, der besøger et Buddha-Tempel, faster først en Kobberbent i Kassen med det største mulige Spektakel for at vække Gudens Opmærksomhed. Derpaa munder han med jagte Stemme den ene Gang hurtigere end den anden: „Namo Amida Butsu! Namo Amida Butsu!“ det vil sige: „Jeg tilbeder dig, Amida Buddha“. Disse Ord betragtes som en Trylleformel, og der er nogle af de buddhistiske Sæter, som for at lette Arbejdet bruger Vedemastiner, der i en kort Tid kan aflevere et stort Antal Bønner. Præsterens Hovedopgave er at forrette Tempeltjenesten. Desuden paatager de sig for Bønge at skaffe de afdøde ind i Paradiset, et Sidestykke til de katolske Præsters Sjælemesse. De er ogsaa Moralprædikanter, for saa vidt som de indskræper de fire Bud, at man ikke maa dræbe noget Levevæsen, ikke stjæle, ikke drive Utugt, ikke lyve eller imde beruende Drikke. Disse begrundes ved Genvisning til Paradisets Herlighed og Helvedets Nædsler. Præsterne er kun lidt anset af Folket paa Grund af deres Uvidenhed og Uvædelighed. Selv en fattig Bønde ser nødig, at hans Søn bliver Præst. Sa Ordet Præst bruges endog til Tider som et Skældsord.

Tenryonismen er en af de nyeste Religioner, der har vundet Fremgang. Dens Grundlægger, Nakayama Mikki, eller, som kun i Almindelighed er kendt, Omikki, blev født i Aaret 1798. Han levede et stille Liv, uden nogen lagde Mærke til hende, indtil hun var i sit fjerdte Aar. Da faldt hun i en Hentykelse, og en af de gamle Guder, Kuni-Toko-Tachi No Mikoto, aabenbarede sig for hende, og efter at have voldt hende megen Smummer, forlod han hende for en Tid. Hun faldt snart i en Hentykelse igen, og flere Guder aabenbarede sig for hende, blandt hvilke var nogle af de øverste af Shinto-Guderne. Disse Guder aabenbarede hende, hvad hun skulde lære Folket, og sagde, at denne var Væren, der skulde overvinde alle de andre, og at hun var det af Guderne udjete Medskab til at udbrede den. Fra nu af brugte hun al sin Tid til at udbrede den nye Lære. Men Omikki vilde ikke bryde helt med den gamle Lære, og derfor lagde hun Vægt paa, at hun havde faaet Aabenbarelsen fra Shinto-Guderne, og hun optog en Del af Buddhismen i sin Lære. Som Folge deraf lykkedes det hende at vinde hurtig Indgang blandt Folket. Tenryonismen er en Missionsreligion, og den benytter næsten udelukkende Prædiken for dens Udbredelse, og den har godt Held med sig. I 1898 havde den ca. 5 Millioner Tilhængere. Tenryonismen gaar stærkt i Retning af Monoteisme. Omikki troede selv paa Polytheisme; men hun lærte, at Hovedguderne var Solen og Maanen; men da de altid arbejder sammen, og Verden og alt, der er deri, er Produkter af deres Samarbejde, er det i Grunden eet Siden hun er død, er Læreren gaaet mere og mere i Retning af Monoteisme, og nogle af dens Præster prædiker absolut Monoteisme. Omikki lærte et nyt Forhold mellem Guderne og Menneskene, et Forhold mellem Forældre og Børn. Guderne passer paa deres Børn og elsker dem, lige som jordiske Forældre gør. Kejseren er Folkets

ældste Broder og regerer som Gudernes Repræsentant. Tenryonismen lægger ikke stor Vægt paa et Liv efter dette, endskønt Omikki troede paa det. Hun lærte, at alle Lidelser havde deres Grund i Urenheden af det menneskelige Hjerte, og at det maa renses, før Mennesket kan vinde Gudernes Velbehag. Og hun fastholder paa det bestemteste, at ingen Bønner eller religiøse Ceremonier hjælper noget, saa længe Hjertet er urent. Tenryonismen er meget forskellig fra de andre Religioner i Japan. Dens Tilhængere famles til Gudsdyrkelse til bestemte Tider, hvorimod Buddhismen kun famles en tre a fire Dage om Aaret, og Shintoisterne sjældent eller aldrig. En anden Forskel er, at Tenryonismen tillader ingen anden Religion at staa ved Siden af den, hvorimod Tilhængere af de andre Religioner godt kan tilhøre to eller tre. Vi ser saaledes, at Tenryonismen er den Religion, der kommer nærmest til Kristendommen, og maaske den har laant en stor Del fra Kristendommen.

Det var den katolske Kirke, der først bragte Evangeliet til Japan. I Aaret 1549, den 15. August, landede Francis Xavier i Nagashima, Francis Xavier var født 1506. Hans Fader var Kongen af Navarres. Privatsekretær og en meget rig Adelsmand. Francisco blev sendt til Paris til Universitetet, da han var atten Aar gammel, hvor han tog sin Eksamen som Doktor i Filosofi efter seks Aars Ophold. Det var der, han blev kendt med den Mand, der fik saa stor Indflydelse paa hans senere Liv, nemlig Ignatius Loyola, Stifteren af Jesuiter-Ordenen. Loyola saa med det samme, at Xavier var en Mand, som han kunde bruge, og prøvede paa at vinde ham for sine Planer. Francis Xavier var en af de iøj, som stiftede Jesuiter-Ordenen den 15. August 1534 i Skrytten af Notre Dame de Montmartre. Xavier blev i Paris endnu to Aar og rejste saa til Italien for at samtale med Loyola om at oprette en Mission iblandt Muhammedanerne i Palastina. Han fandt ham i Venedig. Derfor rejste han da sammen med otte andre til Rom, hvor de blev vel modtagne af Paven, Poul den Tredie, der bifaldt deres Forhænder og gav dem Tilladelse til at blive ordinerede. Men da der nu udbrød Krig mellem Venedig og Tyrkiet, var der ingen Tale om at drive Mission i Palastina og de besluttede sig da til at drive Mission i de italienske Byer et Aar, og saa afvente Lejlighed til at optage Missionen i Palastina. I 1538 blev Xavier kaldt til Rom af Ignatius for sammen med ham at overveje Muligheden af at stifte en Missionorden med pavelig Anerkendelse. Dette blev vedtaget, og den egentlige Jesuiter-Orden blev stiftet samme Aar. Dog fik den ikke pavelig Anerkendelse før om to Aar. Efter den Tid blev Xavier i Rom som Loyolas Sekretær. I midlertid blev Kong Johan den Tredie af Portugal bestemt sig til at sende Missionærer til Ost-Indien og havde bedt Paven om seks Jesuiter-Missionærer; Men Loyola kunde kun udbære to. Der blev da to udvalgt til at rejse. Men den ene af dem blev syg, lige som de skulde rejse. Og da (den 15. Marts 1540) bad Ignatius Xavier om at rejse i Stedet for ham, som var bleven syg, og Xavier var villig og rejste fra Rom den næste Dag. Den 7. April 1541, hans 35-aarige Fødselsdag, sejlede Xavier fra Lisabon sammen med den indiske Guvernør. Han nægtede at modtage nogen af alle de Bekæmmeligheder, der blev tilbudt for Rejsen undtagen nogle faa Bøger og noget Løj. Paa hele Rejsen omgikkes han med Matroierne og Skibsdrengene og hjalp dem, hvor han kunde baade i religiøse og timelige Anliggender, især under flere Tilfælde af Skorbue. Efter en fem Maaneders Rejse kom de til Mozambique, hvor de besluttede at overvinde. Her blev Xavier haardt angrebet af Feber. I Foraaret 1542 kom de til Goa, hvor han opholdt sig en Tid. Han arbejdede i Indien til 1549, da han kom til Nagashima den 15. August. Han blev vel modtaget af Regenten i Satsuma; men han maatte senere rejse derfra, da Regenten blev misundelig, fordi en af Nabo-Stammerne havde faaet nogle Baade af

portugisiske Handelsmand. Han rejste saa til Nagato og derfra til Bungo, hvor han ogsaa blev vel modtaget.

Endskønt Xavier maa regnes til en af de store Missionærer, og han har arbejdet i mange Lande, kan han dog ikke siges at have været i Stand til at tale et eneste fremmed Sprog flydende. Han begyndte at studere japansk; men han syntes, han kom ingen Begne og gav det hele op. Han begyndte nu at prædike til Folket ved Hjælp af en Oversætter, og hans Prædiken bar sigtlig Frugter. Amfiro, en Japanner, som han var bleven kendt med i Indien, og som senere havde fulgt ham tilbage til Japan, og der var bleven omvendt til Kristendommen, havde overfjet Matth. Evangelium paa japansk og skrevet det med latinske Bogstaver. Dette læste Xavier for Folket, og det ser ud til, at det bar gode Frugter. Xavier blev kun i Japan 2½ Aar; Men i denne korte Tid dannede han flere Menigheder i og omkring Yamaguchi og Sirado, og han besøgte og prædike i den gamle Hovedstad Rajoto. Han overlod saa Arbejdet i Japan til andre og rejste selv til Kina for at vinde dette Land for Kristendommen. Dette gamle Kejsersomme med dets gamle Civilisation, utilgængelig for fremmed Indflydelse, saa som en Sten paa hans Hjerter. Han døde den anden December 1551 paa en Ø i Canton-Høden med det Udbrud: „O Bjer, Bjer, hvor naar vil du lukke op for min Herre!“

Fra Racine, Wis.

Immanuel's Menighed havde Østtidsdage i forrige Uge. Paa Menighedens Indbydelse kom Pastor M. N. Andreasen og Familie med fra Waupaca og var Menighedens Gæster, førend den lange Rejse til Dakland, Calif., tiltrædes; thi som bekendt agter Pastor Andreasen at optage en Gerning blandt Landsmænd paa dette Sted. Søndag Formiddag og Aften prædike Pastor Andreasen for fuldt Hus i Immanuel's Kirke og Mandag Aften holdt han Foredrag ude paa Luther College om sin Rejse til Luthers Land.

Fra mange Sider blev der vist Præstefolkene fra Waupaca megen Opmærksomhed og Nærighed. For 9 Aar siden var Pastor M. N. Andreasen og sin Familie i Immanuel's Menighed og mange Hjerter slaar varmt for dem fra de Dage.

Man begynder allerede saa jmaat at mærke Forberedelserne til Marsmodet. Men Tiden iler jo ogsaa. Den 1. Juni er ikke saa langt borte. Vore danske Kirker her i Racine kan i denne Vinter glæde sig over en ualmindelig stor Tilslutning. Mange Mennesker famles om Ordet — maaske en dejlig Sommer stander til! Troen kommer ved Frelsen og Sjælfrelsen sker ved Guds Ord.

Der er mange hyge her i Vben for nærværende. Vore Præster har alle mere end nok at gøre med at besøge dem. Men desligt er det at bringe Gud til dem, der er i Raande, om Jehu Magt og ubegribelige Nærighed.

Vi har Foraar i disse Dage. Sneen smelter, og Ven tør. Men en streng Vinter har det ogsaa været.

Bogfortegnelse Nr. 3.

over Religion og Teologi samt almindelig kristelig belærende og opbyggelige Skrifter er nu færdig og afsendes enhver frit paa Forlangende.

Danish Luth. Publ. Huse, Blair, Nebr.

Anden forgyede Udgave

af Missings Missionshistorie „Evangeliet's Sejersgang ud over Jorden“ foreligger nu færdig til Udsendelse indbunden i særdeles smukt og solid fransk Bind. Prisen er den samme som paa første Udgave \$3.80.

Dan. Luth. Publ. Huse.

Nye Bøger.

Skonlitteratur.

	Dmfl.	Indb.
Richard, Chr.:		
Vort Land, geografisk Digt, illust.75	
Udvalgte Digte75	
Samlede Digte 1—3	3.35	4.65
Solfange80	
Rif, P.:		
En Nefrut fra '64	1.05	
Fortællinger75	
Rydberg, Viktor:		
Den sidste Atheniensker75	1.10
Fribytteren paa Østersøen75	1.10
Scharling, Henrik:		
Min Hustru og jeg65	1.10
Bed Nytaarstid i Røddebo Præstegaard65	1.10
Sick, Ingeborg Marie:		
Sjuffeldspræst95	1.45
Do. Npls. Udgave50	
Helligt Ektekab	1.30	1.55
Af Jord	1.35	2.00
Thoreen, Magdalene:		
Billede fra Midnatssolens Land60	.85
Blisluft60	.85
Udvalgte Fortællinger60	.85
Wintjer, Chr.		
Sjortens Flugt65	1.15
Til Gen60	
Træsnit80	1.30
Flugten til Amerika35	
Fortællinger paa Bers70	
Romancer og Ballader70	
Ingre danske Digtere I75	
Ingre danske Digtere II85	
En Balsart til Bibelens hellige Land, A. Langsted. 35 S. 80 nu10	
Den nordiske Kirkes Grundlæggelse og første Udvikling, A. D. Jørgensen. 1000 S. 6.40, nu 1.00		
Missions Foredrag, A. C. G. Grove Rasmussen 344 S. 1.40, nu25	
Kristi syv Ord paa Korset, J. Arndt. 98 S. .40, nu10	
Danehoffet (Danmarks Statsforfatning), Anna Sebe. 224 S. 1.20, nu20	
Nutidsspørgsmaal og et Stykke af det danske Folks Levnetsløb, B. Virkedal. 259 S. 1.20, nu20	
Vidrag til Hans Egedes og den grønlandske Missions Historie, S. M. Fingert. 345 S. 2.20, nu50	
Det Evangeliske Kirkelivs Nutid og Fremtid, Dr. S. N. Clausen. 2 Bind, 806 S. 2.40, nu50	
Danske Landsbyskulers Historie til 1848, L. Koch. 115 S. .64, nu10	
Den kristelige Biskop, S. Ulfing. 242 S. 1.20, nu25	
Evangeliske Foredrag i Anledning af Pater Langes Angreb paa vor Kirke, S. Ulfing 124 S. .70, nu20	
Kirkens Arbejde i de store Byer, S. Ulfing. 87 S. .60, nu20	
En lille Huspostille af L. N. B. Balslev og J. Sanfen. 295 S. .90, nu25	
Uvejrstider — En Skildring fra Frimissionsegene, P. E. Lange Miller. 200 S. 1.00, nu20	
Nogle Blade af den kristne Kvindes Historie. Harald Stein. 176 S. .70, nu10	
Kristelig Ledsager, L. N. B. Balslev. 208 S. .80, nu10	
Johannesevangeliet's opfattelse af Herrens Liv, A. Anderfen. 285 S. 1.40, nu25	
Sors — en Beskrivelse af Klosteret, Akademiet, Kirken og Lærestationen, Th. Hansen, 105 S. .80, nu20	
Njage Vhes Historie, A. Petersen. 300 S. 2.40, nu25	
Grænserne for den religiøse Tænkning, Henry Lonquenne Mansel. 234 S. 1.25, nu25	
Hans Wilhelm Hertel, Bidrag til den Sønderjydske Folkevækkelses Historie, S. Hertel. 870 S. 1.60, nu25	
Missionsstudier og Kritikker, Dr. Grundeman 215 S. 1.00, nu25	
Folketribed og Sjælfrelighed, A. M. St. Arctander. 106 S. .40, nu10	
Digte, gamle og ny, Chr. Wintjer. 309 S. .40, nu20	
De Gimmelfe Ting, Emanuel Vohn, 170 S. 1.00, nu10	

Dan. Luth. Publ. Huse.